

שבת ג

קושי על המשנה: אמר ליה רב מתנה לאביי: הא תמני הויין? תרתי סרי הויין!
דחיית הקושי: אביי: וליטעמיך שיתסרי הויין!
הסבר הקושי: הא לא קשיא; בשלמא בבא דרישא - פטור ומותר לא קתני,
אלא בבא דסיפא דפטור אבל אסור, קשיא!

קושי על המשנה: מי איכא בכלי שבת פטור ומותר? והאמר שמואל: כל פטורי דשבת פטור אבל אסור,
בר מהני תלת דפטור ומותר - צידת צבי, וצידת נחש, ומפיס מורסא!
תירוץ: כי איצטריך ליה לשמואל - פטורי דקא עביד מעשה, פטורי דלא קא עביד מעשה - איכא טובא.

חזרה לשאלת רב מתנה: מכל מקום, תרתי סרי הויין!
תירוץ: פטורי דאתי בהו לידי חיוב חטאת - קא חשיב, דלא אתי בהו לידי חיוב חטאת - לא קא חשיב.

שניהן פטורין.

קושי על המשנה: והא אתעבידא מלאכה מבינייהו!

תירוץ: תניא, **רבי אומר: נעץ הארץ כעשתה - העושה את כולה ולא העושה את מקצתה, יחיד ועשה אותה - חייב, שנים ועשו אותה - פטורין.** איתמר נמי, אמר רבי חייא בר גמדא: נזרקה מפי חבורה ואמרו בעשתה - יחיד שעשאה חייב, שנים שעשאה פטורין.

שאלה: בעי מיניה רב מרבי: הטעינו חבירו אוכלין ומשקין והוציאן לחוץ מהו? עקירת גופו כעקירת חפץ ממקומו דמי - ומיחייב, או דילמא לא?
תשובה: אמר ליה: חייב, ואינו דומה לידו. מאי טעמא? גופו ניח, ידו - לא ניח.

הטעינו חבירו אוכלין ומשקין והוציאן לחוץ	בעל הבית מכניס לידו של עני והעני הוציא החוצה
חייב	פטור
גופו נח	ידו לא נח

שאלת אביי: ידו של אדם מהו שתעשה ככרמלית, מי קנסוה רבנן לאהדורי לגביה או לא?
נסיון לענות ע"י הבאת שתי ברייתות: **היתה ידו מלאה פירות והוציאה לחוץ.**

סתירה	תני חדא: אסור להחזירה	ותני אידך: מותר להחזירה
הבנה 1	דומה לכרמלית	לא דומה לכרמלית
הבנה 2	למטה מ10	למעלה מ10 (מקום פטור)
הבנה 3	משחשיכה	מבעוד יום
הבנה 4	מבעוד יום	משחשיכה
הבנה 5	מזיד	שוגג
הבנה 6	גזרינן שוגג אטו מזיד	לא גזרינן שוגג אטו מזיד
הבנה 7	לחצר אחרת	לאותו חצר

דיוק מהבנה 3: אדרבה, איפכא מסתברא:

מבעוד יום	משחשיכה
דאי שדי ליה לא אתי לידי חיוב חטאת - ליקנסוה רבנן	דאי שדי ליה אתי בהו לידי חיוב חטאת - לא ליקנסוה רבנן!

ומדלא קא משנינן הכי, תפשוט דרב ביבי בר אביי.
דבעי רב ביבי בר אביי: הדביק פת בתנור, התירו לו לרדותה קודם שיבא לידי חיוב חטאת או לא התירו? תפשוט דלא התירו!

דחיית הדיוק: הא לא קשיא, ותפשוט.
עוד דחייה: לעולם לא תפשוט, ולא קשיא; כאן - בשוגג, כאן - במזיד.

